

הגזול עצים פרק תשיעי בבא קמא

קו.

עין משפט
גז מוצה

ואם היה זקן, וראוי לעבודה כדמפרש לקמן ואין ראוי לאכילה: **נוטפה**. להקריב: **לכל כהן שירצה**. דהאילו דהוא חזי לעבודה מצי לשויה שליח: **ועבודה עורה לאנשי משמר**. דכיון דלא חזי לאכילה לא משוי שליח לאכילה: **אכילה גסה**. שנפשו קשה צה:

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

ואם היה זקן או חולה נותנה לכל כהן שירצה ועבודתה ועורה לאנשי משמר האי זקן או חולה היכי דמי אי דמצי עביד עבודה עבודתה ועורה נמי תיהוי ירידה ואי דלא מצי עביד עבודה שליח היכי משוי אמר רב פפא *שיכול לעשות על ידי הדחק עבודה דבי עביד ליה ע"י הדחק עבודה היא ומשוי שליח אכילה דבי אכיל על ידי הדחק אכילה גסה היא יאכילה גסה לאו כלום הוא משום הכי עבודתה ועורה לאנשי משמר אמר רב ששת יאם היה כהן טמא בקרבן צבור נותנה לכל מי שירצה ועבודתה ועורה לאנשי משמר היכי דמי אי דאיכא טהורים טמאים מי מצו עבדי ואי דליכא טהורים עבודתה ועורה לאנשי משמר הא טמאים ניהו ולא מצו אכיל אמר רבא יאימא לבעלי מומין טהורין שבאותו משמר אמר רב אשי יאם היה כהן גדול אונן נותנה לכל כהן שירצה ועבודתה ועורה לאנשי משמר מאי קמ"ל תנינא *כהן גדול מקריב אונן יואינו אוכל יואינו חולק לאכול לערב ס"ד אמרנו כי חס רחמנא עליה דכהן גדול לקרובי הוא אבל לשוויי שליח לא מצי משוי קמ"ל: **בתני** *הגזול את הגר ונשבע לו ומת הרי זה משלם קרן וחומש לכהנים ואשם למזבח שנאמר ויאם אין לאיש גזול להשיב האשם אליו האשם המושב לה' לכהן מלבד איל הכפורים אשר יכפר בו עליו יהיה מעלה את הכסף ואת האשם ומת הכסף יתן לבניו והאשם ירעה עד שיסתאב וימכר ויפלו דמיו לגדבה *נתן הכסף לאנשי משמר ומת אין היורשין יכולין להוציא מידם שנאמר ואיש אשר יתן לכהן לו יהיה נתן הכסף ליהויריב ואשם לידעיה יצא אשם ליהויריב וכסף לידעיה אם קיים האשם יקריבוהו בני ידעיה ואם לא יחזיר ויביא

אם היה כהן. של המשמר טמא ויש לו קרבן צבור להקריב: **נוטפה לכל כהן שירצה**. דהאילו דהוא יכול להקריבו דהא קרבן צבור דוזה את הטומאה שליח נמי מצי עביד. קרבן צבור צא בטומאה ואין נאכל בטומאה צביד לולין (פסחים ד' עו.): אי דאיכא טהורין. צההוא משמר: **טמאים מי מלו עבדי**. וכיון דלא מצי עבדי שליח היכי משוי: **לבעלי מומין טהורין**. מתחלקת דקיימא לן (זבחים ד' נח.): איש חולק ואפי' בעל מום בקדשים וצמחנות: **אם היה כהן גדול אונן**. ויש לו קרבן עצמו להקריב: **נוטפה לכל כהן שירצה**. דכיון דכהן גדול מקריב אונן י (דמיתבי לאזיו ולאמו לא יטמא ומן המקדש לא יאם חס מת אזיו ואמו דהו אונן אפילו הכי מקדשמו לא יאם ולא יחלל כלומר דעבודתו שיעבוד צאניות לא מתחלל הא אחר הדיוט שלא יאם חילל: ואינו חולק לאכול לערב כשתחלק צאניות דאניות דאורייתא אינו אלא יום מיתה דמתיב (עפוס ח) ואחריהם כיום מר אלמא אין מיריות אלא יום אחד: **בתני** *היה מעלה את הכסף ומת. דרך: **הכסף יתן לבניו**. של גזול דהא וזה ביה ממינת הגר אלא דבעי למעבד השבה כי היכי דמיהוי ליה כפרה אשכזעיתא והשתא תו ליכא כפרה כיון דמית ליה: **האשם ירעה**. דהו אשם שמתו צעלי וקיי"ל ו לקמן כל צחטטא מתה צאשם רועה: **לנדבה**. לשופרות קין המזבח עולות צר לשם ועורות לכהנים: משמרת יהויריב ראשונה: לכל המשמרות ושל ידעיה אחריה: **נתן**. הגזול את הכסף ליהויריב נמשמרתו ואח"כ נתן אשם לידעיה נמשמרתו: **יאם**. כדמפרש ואזיל שהמביא גזילו עד שלא הביא קרבן אשמו יאם חס וזה בשלו חס בשלו: **אם קיים האשם יקריבוהו בני ידעיה**. דקנסיהו ליהויריב לעבד בני יהויריב דקצול אשם מקמי כסף ולידעיה ליכא למקנס מדי דמשמר ידעיה קצילי. ור' יהודה דפליג אבריימא בגמרא (ק"א.) צמתימין מודה: **נתן הקרן**. לכהנים אין החומש מעבד מלהקריב את האשם אס לא נתן עדיין ולכסוף *נתן: **גב' או אינו אלא אשם זה**. איל אשם ומושב זה קרן: **ולמאי ימ**. דהא ממה נפשך תרייהו קאמר קרא תיפוק ליה מינה לאפוקי מדרבא דאמר דאשם קרייה רחמנא לקרן ומה אשם אינו צא בלילה דמתיב (ויקרא ו) ציוס צומו ואינו צא לחלצין אף קרן כו': **כשהוא אומר מלנד**

קעו א מיי פ"ד מהל' כלי המקדש הל' ח: קעו ב מיי פ"ד מהל' מעשה קבנות הלכה י: קעא ג ד מיי פרק המעלות כלי המקדש הלכה ט ועין בהשגות ובכ"מ: קעב ד מיי שם הלכה י סמך עשין קעג: קפ א מיי פ"ד מהלכות ביאת המקדש הלכה ו ופרק ד מהלכות כלי המקדש הלכה י: קפא ז ד מיי פ"ד מהל' ביאת המקדש הלכה ח: קפב ט מיי פ"ד מהל' גולה הלכה ד ה: קפג י מיי שם הל' י: קפד כ מיי שם הלכה יא: קפה ל מיי שם הלכה יב: קפו ז מ מיי שם הלכה יג: קפז ס מיי שם הלכה יד: קפח ע מיי שם הלכה יז:

תורה אור השלם

1. ואם אין לאיש גזול לקרובי האשם אליו האשם המושב לו לכהן מלבד איל הכפורים אשר יכפר בו עליו: במדבר ח ח ואיש את קרוביו לו יחזיר איש אשר יתן לכהן לו יחזיר: במדבר י י ויהיו יתן לכהן את חטאתם אשר עשו וקריב את אשם ראשו ודמישמו יסף עליו ונתן לאשר אשם לו: במדבר ז ז

מוסף רש"י

כהן גדול מקריב אונן. דהמנא שריה דמתיב לאזיו ולאמו לא יטמא ומן המקדש לא יאם ולא יחלל וגר' ודקשין ליה צחטטא קדשים (זבחים טו.) צמח אציו ואמו, שאני דכ"ר לאלה מקדשמו כלל ויכול להיות עומד ומקריב, כי לא חילל עבודתו צק, ומיהא ילפינן הא כהן הדיוט שלא יאם חילל (ויקרא יג) ובעי"ר וצחטטא צמח, ואינו חולק לאכול לערב. כשפטר מלמיתו (זבחים טז) שלא ודמיה כהן אלא עבודה, וקדשים אסורים לאונן, קל וחומר ממעשר הקל שאמרה מורה לא אכלתי צאוי ממנו (ויקרא יג.) בשוהא אומר מלבד איל הכפורים. זה איל אשם שמיא על שנוטת שקר שנשבע (עורכין כח.)

א *לבעלי מומין טהורין. תימה ועורה אמאי הויה לבעלי מומין: **תנינא** כ"ג מקריב אונן. תימה אמאי לא פריך נמי לרצ ששת תנינא טמא מותר עבדי צמח: **למאי נ"מ לאפוקי ממתניתין**. תימה אמאי לא קאמר לאפוקי מדרבא דקאמר לעיל: **או אינו אלא המושב זה בפר**. תימה היכי מ"ל זה כפל והלא אין מתחייב כהן אלא צהדלמו א' דמתיב והתורה וכפל לא מחייב צהדלמא: **או**

אשם אחר שהמביא גזילו עד שלא הביא אשמו יצא הביא אשמו עד שלא הביא גזילו לא יצא נתן את הקרן ולא נתן את החומש אין החומש מעבד: **גב' ת"ר** אשם זה קרן המושב זה חומש או אינו אלא אשם זה איל ולמאי נפקא מינה לאפוקי מדרבא דאמר רבא גזול הגר שהחזירו בלילה לא יצא החזירו חצאין לא יצא מ"ט אשם קרייה רחמנא כשהוא אומר מלבד איל הכפורים הוי אומר אשם זה קרן תניא אידך אשם זה קרן המושב זה חומש או אינו אלא אשם זה חומש למאי נפקא מינה לאפוקי ממתניתין דתנן נתן לו את הקרן ולא נתן לו את החומש אין החומש מעבד אדרבה חומש מעבד כשהוא אומר והשיב את אשמו בראשו וחמישיתו הוי אומר אשם זה קרן תניא אידך אשם זה קרן המושב זה חומש מעבד אדרבה חומש מעבד כשהוא אומר *אמר רבא גזול הגר שהחזירו בלילה לא יצא החזירו חצאין לא יצא מאי טעמא אשם קרייה רחמנא ואמר רבא גזול הגר שאין בו שוה פרוטה לכל כהן וכהן לא יצא ידי חובתו מ"ט דכתיב האשם המושב עד שיהא השבה לכל כהן וכהן בעי רבא אין בו למשמרת יהויריב ויש בו למשמרת

למשמרת איל הכפורים הוי אומר אשם. דרישא קרן הוא: או אינו אלא אשם זה חומש. ומושב זה קרן ונ"מ לאפוקי ממתניתין דתנן אין החומש מעבד ניהא אדרבה חומש מעבד דאשם קרייה רחמנא לשון קרבן כשהוא אומר כו': משתא בראש. קרן לצד שהוא ראש: **לכל כהן וכהן**. שזה פרוטה לכל משמר יהויריב ויש בו שוה פרוטה לכל משמר ידעיה שהן מועטין מהו: